

PERÍODES PRESIDENCIALS I ALGUNES CRISIS (1979-1995)

La presidència de Daniel Cardona Pera (1979-1984)

Consideracions generals, la societat del moment

A finals de l'any 1978 tot just s'ha aprovat per referèndum la Constitució Espanyola, el març del 1979 se celebren eleccions generals i a Sant Just es perfilen ja les primeres candidatures per a les eleccions municipals, que un cop celebrades el 5 d'abril donaran un empat en nombre de regidors al PSUC, ERC-FNC i PSC. En un conflictiu Ple Municipal és escollit batlle de Sant Just Antoni Malaret i Amigó (FNC), amb el suport d'ERC, CiU i UCD; tant el PSUC com el PSC passen a l'oposició.

En aquest període s'inaugura la Biblioteca a can Ginestar, s'inicia la política de subvencions de l'Ajuntament a les entitats i es crea el Consell Popular de Cultura, en el qual participa la SEAS des de bon començament.

El mes de gener de 1979 apareix el número 1 de la revista *La Vall de Verç*, hereva de l'antiga *Ateneu*, amb una destacada participació de membres de la SEAS. Es tracta d'una època amb un cert dinamisme cívic i cultural, encara allunyat del mecenatge/direcció de l'administració pública. Destaquen grups com Xibeques, que ja fa uns quants anys que animen la vida cultural del poble amb les seves laborioses i espectaculars actuacions.

L'any 1980 se celebren les segones eleccions de la història al Parlament de Catalunya, el partit més votat és Convergència i Unió, i Jordi Pujol i Soley és investit president.

La transició política no està consolidada i el 23 de febrer de 1981 la societat democràtica pateix un ensurt per l'intent de cop d'Estat protagonitzat per alguns militars i guàrdies civils involucionistes. L'any següent, a mitjan novembre del 1982, dos veïns de Sant Just Desvern, Carles Benítez Baudés i Xavier Montón Canals, aquest darrer membre de la SEAS i del GERP, són detinguts per la policia i portats a Madrid sota l'aplicació de la llei «antiterrorista», on estaran empresonats durant gairebé un parell d'anys en espera de judici. Molts santjustencs i santjustenques a títol individual o bé dins la Comissió Cívica creada a l'efecte, així com la majoria d'entitats locals, se solidaritzen amb els detinguts i posen de manifest la discriminació en l'aplicació de la llei entre colpistes espanyols i patriotes catalans.

L'abril de 1983 tenen lloc les eleccions municipals en les quals Lluís Segura esdevé alcalde amb un govern tripartit amb PSC, PSUC i ERC. Un comunicat de l'Ajuntament de Sant Just Desvern datat el 28 de juny de 1983, davant la sequera persistent i el greu risc d'incendi forestal, demana la col·laboració de les entitats per a crear uns grups de vigilància els dies festius en tres punts del nostre terme. Aquests punts són Sant Pere Màrtir, can Cuiàs i la Coscollera, i l'horari, de les nou del matí a les sis de la tarda. La Junta de la SEAS creu que és molt important fer aquest treball i acorda ajudar el municipi, però alhora demanarà al consistori que ens informi sobre quines són les tasques encomanades als tres guardes forestals que té el municipi i quina missió de vigilància fa la guàrdia civil dins el nostre terme.

L'any 1984 l'Ajuntament demana novament ajuda a les entitats en la vigilància dels nostres boscos davant el risc d'incendis a l'estiu. Aquest any es preveuen només dos punts de control: un al coll de Can Solanes i l'altre a la Torre Immaculada (turó d'en Cors). S'establiran torns rotatius entre les entitats DYA, Creu Roja, SEAS, l'Agrupament escolta Martin Luther King i l'Esplai.

Noves eleccions al Parlament de Catalunya, amb un nou triomf de la coalició socialdemòcrata Convergència i Unió. Jordi Pujol continua al capdavant del govern català.

SEAS

Junta Directiva

L'any 1979 Daniel Cardona esdevé nou president de la Secció substituint Jordi Farràs. La nova Junta està formada per Carles Pujol, secretari; Jordi de la Riva, tesorere; Isaias Bravo, vocal de joventut; Agustí Ollé, vocal d'activitats; Joan Campreciós, vocal de material; i Francesc Garrigós, de la biblioteca. Les edats oscil·len entre els disset anys d'Isaias Bravo i els trenta de Daniel Cardona.

L'any 1980 Jaume Llanes substitueix Agustí Ollé en la vocalia d'activitats i alta muntanya, mentre que Santi Martí es fa càrrec de la secció infantil i és substituït al cap d'un any per Francesc Castillo (vint-i-nou anys). A més, el 1981 es crea la vocalia de relacions externes, amb Jaume Campreciós (trenta) al capdavant, Ferran Obiols (quaranta-un) ocupa el càrrec de tesorere, i Jordi de la Riva (vint-i-vuit) passa a ocupar-se de joventut. El mes de maig de 1984 Àngel Marco (catorze) entra a la Junta Directiva com a nou vocal del butlletí i la biblioteca.

Daniel Cardona (primer per l'esquerra) en una foto de grup realitzada l'any 1984 al cim del Bastiments.

Activitats

A l'abril la SEAS participa en la Festa del Llibre a can Ginestar.

Com és natural en un centre excursionista, les excursions i sortides de muntanya durant aquests anys són moltes. Per no estendre'ns massa, en destacarem només algunes.

L'estiu de 1979 Josep Maria Grau, Josep Ollé, S. Buil i Lluís Santolaria fan un campament als estanys de Travessani; mentre que un altre grup format entre altres per Pere Pascual, Felip Linares, Joan Campreciós, Daniel Cardona, Josep Lluís Solé Clivillés i Marcel·lí Camats, muntaren el campament a la vall de Malenco (Sondrio, Alps italians), des d'on van intentar l'ascensió al Picco Bernina (que abandonaren a 150 metres del cim) i assoliren la Punta Italiana (4.080 m).

Per Setmana Santa de l'any 1980 se celebra una estada a Escarrilla (Pirineu aragonès), en la qual es fan pràctiques d'esquí i diverses ascensions.

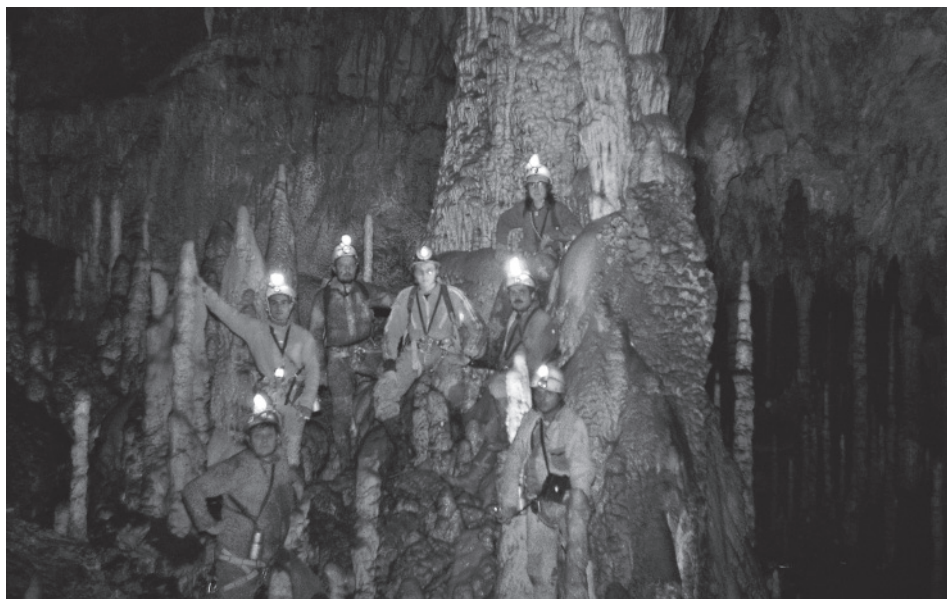
L'any 1981 té lloc el campament d'estiu a Aragnouet i a Hears (Occitània), des d'on s'assoleixen els massissos de Neuviélha i la Múnia (Pirineu occità). El mateix estiu, Daniel Cardona i Marcel·lí Camats, juntament amb altres companys del CEC, fan una nova travessia pirinenca, aquest cop des de Candanchú fins a Bielsa.

L'any 1982 vuit membres de la SEAS fan via cap al Valais (Suïssa) per assolir el Monte Rosa i el Dom, objectius que no podran aconseguir per causa del mal temps.

Durant la Setmana Santa de l'any següent es fa una nova estada a Escarrilla, i també uns quants socis fan la travessa Montserrat - Puig-reig seguint el GR-4. A l'estiu té lloc el campament a la vall occitana de Lys (Luchon).

Cicles temàtics

Després d'una interrupció de dinou mesos, es reprenen els cicles amb un d'inicial que durà des del setembre de 1979 fins al juny de 1981, dedicat a la «Història de Catalunya», amb quinze conferències i les seves corresponents sortides. Els conferenciants foren gent de prestigi, com Josep Barberà, Oriol Granados, Joan Ferran Cabestany, Jordi Bolòs, Jordi Gironès, Miquel Coll i Alentorn, Eva Serra, Jordi Bañeres, Jaume Sobrequés, Josep Maria Torras, Josep M. Ainaud de Lasarte, Manuel Risques, Fèlix Cucurull i Ferran Mascarell. L'octubre de

Cova de Coventosa. Fotografia feta l'any 1990. A dalt: Oriol Rigat; al mig, d'esquerra a dreta: Jordi Prenafeta, Juli Ochoa, Sergi Morente i Xavier Montón; a baix: Francesc Riera i Albert Riera.

l'any 1981 s'inicia el cicle «Geologia, meteorologia i vegetació», amb vuit xerrades i excursions; els ponents són Miquel Vilaplana, Pere Busquets, Alfred Rodríguez Picó, Josep Nuet Badia i Adelina Carreté. Finalment, del mes de novembre de 1982 al maig de 1984 es desenvolupà el tema «Les nostres comarques», amb una catorzena de conferències i excursions: una acurada revisió de la nostra geografia a càrrec d'especialistes com Jordi Sargatal, Assumpta Vila, Modest Montlleó, Joan Maria Serra, Francesc Fité, Josep Nuet Badia, Pere Gelis, Ramon Viladés, Jaume Ramisa, David Guasch, Montserrat Tarradas, Sebastià Solé, Josep Cid i Manuel Riu¹.

Els encarregats de preparar i coordinar sortides i conferències en un primer moment d'aquest període seran Jordi Gironès i Jaume Campreciós. A partir del setembre de 1981 l'equip organitzador s'augmentà amb la participació de Joaquim Moreno, Josep Buixeda i Daniel Cardona.

La Junta en general valora molt positivament el desenvolupament dels cicles, i constata l'elevada participació en les sortides en autocar (una mitjana de dos autocars per sortida), malgrat la poca assistència a les conferències.

Secció infantil

En l'assemblea celebrada el dia 10 de juliol de 1979, la Junta fa constar la proposta que presenten els socis Marc Segundo, Nuri Miquelay i Santiago Martí, de crear una secció infantil. Ja fa tres anys que l'anterior es va desfer. La Junta, però, finalment no hi dóna el vistiplau fins que no hi hagi una o dues persones d'entre vint i vint-i-cinc anys que se'n facin responsables. El mes d'octubre Isaias Bravo informa que ha parlat amb Francesc Castillo, el qual s'ha ofert a responsabilitzar-se de la futura secció. La nova secció pretén aglutinar la mainada d'edat compresa entre vuit i dotze anys. La Junta insisteix en la necessitat que la secció infantil no sigui una mera guarderia, sinó una eina d'educació en la convivència, el coneixement i el respecte a la natura i al país.

Per Setmana Santa de l'any 1980 es fa un campament infantil a Sant Maurici de la Quar (el Berguedà), i el mes de maig següent Francesc Castillo informa favorablement de la marxa d'aquesta secció, i demana que es vagi pensant seriosament en la creació d'una futura secció juvenil, car hi ha infants amb edat susceptible de passar-hi. A l'estiu es fa el campament infantil a Sant Pere de Graudescales (el Solsonès). Els monitors i monitores que hi participen en aquesta època són Santi Martí, Núria Miquelay, Mònica Segundo i Lis Duque. Aquests, però, a finals d'any apunten discrepàncies amb Francesc Castillo com a responsable de la secció, i decideixen plegar. La Junta dóna un vot de confiança a Francesc Castillo, i s'incorporen com a monitors Francina Vilanova, Isaias Bravo i Joan Castaño, amb la col·laboració també de Carles Pujol, el qual, juntament amb Castillo, proposa un programa de sortides per a la secció.

De gener a abril de 1981 s'apunten dotze nous socis a la SEAS, onze dels quals pertanyen a la secció infantil. Els monitors que resten després que Isaias Bravo hagi hagut de deixar la secció per excés de feina, són Francesc Castillo, Francina Vilanova i Joan Castaño, els quals a finals d'abril comenten la necessitat de trobar nous monitors, perquè els ajudin a dur la secció, ja que el nombre de nois i noies participants s'ha incrementat notablement. D'altra banda, Daniel Cardona, fent-se ressò de les demandes dels nois, proposa als monitors de la secció escurçar les excursions, de manera que no sobrepassin les tres hores de durada, però alhora donant-los més informació de l'entorn, i que tinguin una mica més de temps per a jugar, especialment en jocs d'autoaprenentatge de la natura.

Un dels decorats creats pels monitors de la secció infantil per a una gimcana. En la fotografia veiem, d'esquerra a dreta: Xantal Carbonell, Anna Vilanova, Mònica Giner i Núria Miquelay.

A l'estiu té lloc el campament infantil a Josa de Cadí (l'Alt Urgell). A finals del mes de setembre els monitors que es comprometen a dur la secció en aquest nou curs són Francina Vilanova, Rafael Turró i Jordi Farràs. Es planteja la discussió de quina ha de ser l'edat de pas d'infantils a juvenils, i hi ha diferents opinions.

En l'assemblea de gener de 1982 es torna a fer palesa la manca de monitors de la secció infantil. La Junta manifesta la preocupació per la continuïtat d'aquesta secció, i demana la col·laboració dels pares. A la meitat de l'any es revifa la crisi: hi ha un grup consolidat de nou nois i noies que van assistint regularment a les sortides de la secció: Marcel Camps, Mònica Camps, Marc Carbonell, Eduard Arias, Rosa Arias, Carme Arias, Montserrat Obiols, Ferran Obiols i Roger Pascual, però els monitors Francina Vilanova i Rafael Turó, que han fet una bona tasca, ho han de deixar per l'inconvenient de residir fora del poble i haver de desplaçar-se fins aquí per a poder tirar endavant la secció. El mes de setembre la Junta exposa a les noves candidates a monitores de la

secció infantil Núria Miquelay, Lis Duque i Cefe Aceitón, la idea de començar el proper mes de gener una nova etapa. Elles demanen que al capdavant de la secció hi hagi una persona amb experiència, i per aquest motiu la Junta de la SEAS demana a uns quants dels seus socis veterans que es vulguin fer responsables de la secció infantil. La resposta és negativa, per les obligacions familiars i laborals. Finalment, el mes de desembre s'acorda que Carles Pujol i Daniel Cardona faran de coordinadors de l'equip que portarà la secció infantil.

L'any 1983 Carles Obiols, Núria Miquelay, Mònica Giner, Mònica Segundo i Josefina Farràs es fan càrrec del monitoratge de la secció. Destacarem d'aquesta època el campament que del 8 al 18 de juliol es realitzà a la font Picant d'Anglès, amb l'assistència de vint nois i noies i quatre monitors, i la col·locació del pessebre (10 i 11 de desembre) al Cabrerès.

Després de tot un any d'infuctuoses gestions per fer un curset de monitoratge a través de la FEEC o d'algun club veterà com el CEC, l'any 1984 Francesc Castillo, Jordi de la Riva, Daniel Cardona i Francesc Garrigós coordinen un programa de xerrades que inclouen temes com: Equip i alimentació, Orientació i ús del mapa, Animació i primeres cures, alternades amb sortides de camp a Collserola, el Montseny i Sant Llorenç del Munt. El curset de monitors durarà uns tres mesos, des de mig febrer fins al segon cap de setmana del mes d'abril, que finalitzarà amb l'excursió al Vallès Oriental i el lliurament de diplomes als cursetistes.

Després d'haver fet el curset, la Junta aprova pagar els carnets de la FEEC als monitors de la secció infantil que hi han participat. Els monitors de la secció, però, demanen a la Junta quina mena de responsabilitat i quina cobertura legal tenen davant d'un accident. La Junta els respon que la realització del curset era per a ampliar la formació dels monitors, però que no dóna cap garantia legal davant un accident. Es consulta amb el CEC quina fórmula utilitzen, i aquests ens donen un model de permís patern a omplir i signar anualment, autoritzant els fills a participar en les sortides i excursions. Els monitors no ho veuen clar, i en la reunió de Junta del 23 de maig de 1984 presenten la dimissió. La Junta ho atribueix més a una manca de ganes de continuar que no pas a un tema de responsabilitat.

El mes de juliol es decideix definitivament que la secció infantil la portaran els pares, aniran conjuntament grans (aproximadament a partir d'onze anys) i petits, i faran dues excursions diferents. Daniel Cardona proposa parlar amb els escoltes per fer una mena d'intercanvi, oferint-los nosaltres cursets de

D'esquerra a dreta: Juli Ochoa, Miquel García, Ricard García, Francesc Riera i Manuel J. a la boca de la cova Meravelles de Benifallet, el juny de 1986.

muntanya a canvi de monitoratges, però la resta de la Junta no veu viable el procediment i es desestima. El dia 14 de setembre té lloc la primera reunió de pares, amb l'assistència de cinc pares i mares, s'escullen com a nous responsables de la secció els socis i alhora pares Núria Mitjans, Jordi de la Riva, Jordi Gironès i Jaume Franco, els quals presenten un programa de sortides que va des de gener a juliol de 1985, i s'acorda federar tots els socis infantils, que són una vintena de nens i nenes.

Secció juvenil

L'estiu de 1979 els membres d'una incipient secció juvenil, entre els quals trobem els germans Marc i Oleguer Masjoan, Enric Oliveres i altres, sota el guiatge de Francesc Castillo fan la travessa Vall d'Aran - Espot.

En l'assemblea general de primers d'any 1980 la Junta manifesta que no s'ha aconseguit crear definitivament una secció juvenil. Un dels problemes és

la manca d'un responsable que es faci càrrec d'aquesta secció. Isaias Bravo i Santi Martí proposen fer un curset d'iniciació a l'excursionisme i exposen un programa i calendari d'activitats. El mes de maig, però, encara no s'ha portat a terme cap de les activitats programades, s'addueixen problemes de manca de gent i de desunió entre els membres organitzadors. El mes de setembre Jordi de la Riva, Daniel Cardona i Enric Oliveres elaboren un nou programa d'actuació per a tirar endavant la secció juvenil.

L'any 1981 s'incorpora com a monitor Toni Florensa, i juntament amb Jordi de la Riva, el mes d'abril presenten el programa de sortides de la secció: 24 de maig, travessa Montserrat - can Massana; 6, 7 i 8 de juny, travessa Núria - Setcases; 27 i 28 de juny, Pedraforca; del 7 a l'11 de juliol, campament a la vall de Tredòs (Vall d'Aran). El setembre, els monitors que es comprometen a dur la secció en aquest nou curs són Jordi de la Riva, Anton Florensa i Francesc Castillo.

El resum anual de la secció l'any 1982 és força positiu i hi destaca la sortida que es va fer el mes de març al Port del Comte juntament amb la secció infantil, amb l'assistència de 28 persones, i el campament celebrat del 14 al 25 de juliol a la vall Ferrera. En les actes de Junta d'aquest any queda reflectida la manca de coneixements dels juvenils sobre orientació i la proposta de fer unes sortides pels voltants de Sant Just Desvern per a ensenyar-los-en; s'esmenta també l'interès dels juvenils per fer un curset d'alta muntanya el proper any.

Els membres d'aquesta secció, havent seguit un programa trimestral de sortides, a partir del setembre de 1983 ja organitzen i fan les sortides pel seu compte. L'any següent la Junta aprova una ajuda de 10.000 pessetes per a la secció, destinades a la realització de cursets o campaments d'estiu.

Grup Espeleològic Rats Penats: el període 1979-1984

La pràctica espeleològica està a l'ordre del dia, tant per a bé com per a mal. L'any 1979 el Comitè d'Espeleologia de la FEEC informa sobre l'accident mortal per explosió de gas en un avenc del Garraf, causat per l'acumulació de metà procedent de l'abocador d'escombraries; en canvi, l'any següent, el GIE de Granollers anuncia la descoberta a Tavertet de la cova més llarga del món en gres.

El període 1979-1984 coincideix amb el servei militar de la majoria dels membres actius del GERP d'aleshores, motiu pel qual les activitats són mínimes,

Membres del grup d'esquí de la SEAS - INDO.

i les poques que es fan no han quedat reflectides enlloc. Tot i això cal destacar la campanya d'exploració i topografia de petites cavitats inèdites dins el terme de Tivissa, portada a terme per Juli Ochoa, Carles Linares, Carles Mateo, Xavier Montón i Francesc Riera, juntament amb Ricard García i altres membres de la UEC de Cornellà; treballs que seran publicats l'any 1984 dins el volum 7 del *Catàleg Espeleològic de Catalunya*.

L'any 1983, Ricard García, procedent de la SIRE de Cornellà, tenint en compte la manca d'interès que allí hi havia pel tema espeleològic, s'integra definitivament al GERP.

La pràctica de l'esquí en la Secció

L'any 1979 un grup de socis vol crear una secció d'esquí dins la SEAS, però la Federació d'Esports d'Hivern exigeix un mínim de cinquanta socis per a poder realitzar la inscripció com a club, motiu pel qual la Junta decideix des-

estimar la proposta. En l'assemblea general celebrada el 26 de gener de 1980 es debat novament la possibilitat de creació d'una secció d'esquí; Albert Cortès exposa que el fet de federar-se a la Federació d'Esports d'Hivern no reporta cap benefici als associats, i que les rebaixes en el preu dels forfets van en funció d'un conveni entre el club interessat i l'estació d'esquí; finalment es proposa fer una reunió amb les persones interessades al final de la temporada d'esquí, sota la coordinació de Dolors Cardona.

La solució al tema federatiu arriba inesperadament: una de les companyes d'aquest grup treballa a l'empresa Indo, on ja hi havia un club d'esquí federat, llavors es va decidir aprofitar l'avinentsa i uns quants socis i sòcies de la SEAS es van fer d'aquell club, i així es van poder federar. Aquesta situació durà uns tres anys. Mentrestant, una altra vintena de companys practicants de l'esquí, a través de la coneixença de Joan Pera, monitor d'esquí i membre directiu aleshores del Club Esquí Solsona i cosí dels germans Cardona, decidiren fer-se socis d'aquest club, i alguns encara ho són avui dia⁴.

Les primeres sortides tenen com a destinació les pistes del Port del Comte, i els més agosarats s'inicien en l'esquí de muntanya pujant al Pedró dels Quatre Batlles, en aquells moments encara sense remuntador, i sense pells de foca. El grup està en plena embranzida, i durant els mesos de gener a abril de 1980 tenen lloc diverses excursions amb esquís amb una mitjana de vuit participants per sortida, i per Setmana Santa disset persones del centre van a l'estació aragonesa del Formigal a fer esquí de pista.

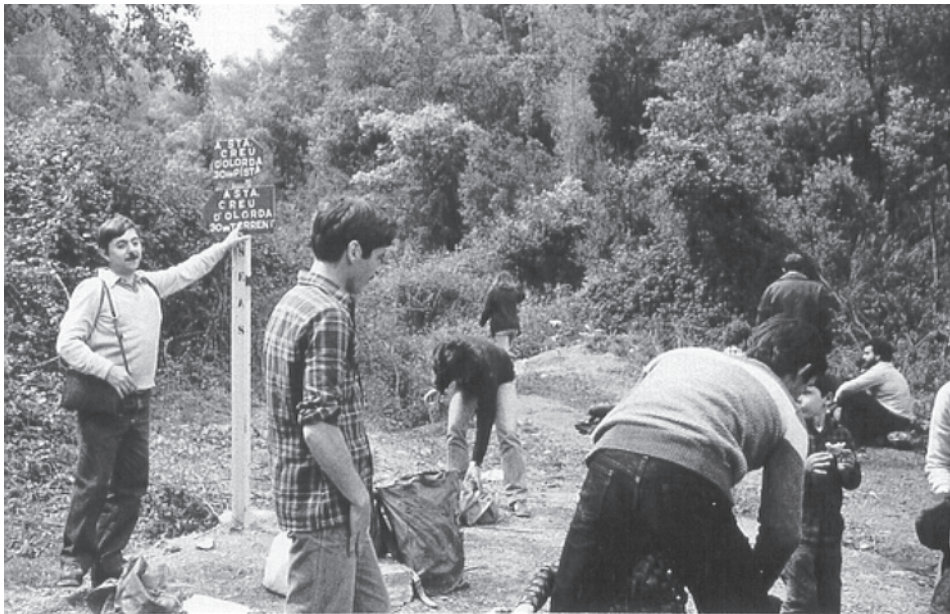
És precisament aquest any de 1980 que, motivats pel tema de l'esquí, s'encarrega a Pere Aceitón, que havia fet el servei militar a Sabiñánigo, i a d'altres socis, de buscar per aquelles contrades un lloc on passar les vacances de Setmana Santa. Així fou com, finalment, a la petita població d'Escarrilla, situada en ple Pirineu d'Ossa, es llogà una casa al senyor Isidro Pes, i d'ençà d'aleshores i durant molts anys, som molts els socis de la SEAS que hem pogut gaudir d'una agradable estada en aquest poblet, base ideal de sortides d'esquí (Formigal, Astún, Candanchú), però també de muntanya (Arnales, Argualas, Infernos i Garmo Negro, entre moltes altres cims) i d'espeleologia (sistemes càrstics de Villanúa), sense oblidar les nits de «sopetes» al Pueyo de Jaca⁵.

D'altra banda, un grup reduït de socis⁶, molts d'ells practicants també de l'esquí de pista, organitza cada any unes sortides mensuals d'esquí de muntanya durant els mesos de gener a maig. Cal destacar l'ascensió amb esquís realitzada el mes de març de 1982 al Corroncò de Durro (vall de Boí) i la travessa amb

esquís Núria - Setcases. El febrer de 1983 s'aconsegueix fer el Thoumasset (Arieja) i l'abril el Subenuix (Pallars Sobirà). El mateix any i també amb esquís s'assoleix l'Aneto (Pirineu aragonès). Pel febrer del 1984 pugen al pic andorrà del Covil, i pel maig, al pic de Finestrelles, a la vall de Núria (el Ripollès); la sortida d'abril al Puigpedrós no es pogué realitzar per mal temps.

Itinerari geogràfic Sant Just Desvern - Santa Creu d'Olorda

A partir de la coneixença d'un itinerari geogràfic que Josep Nuet havia fet al Montseny, prop de Santa Fe, Daniel Cardona, d'acord amb l'anterior, proposa la idea de realitzar una experiència semblant al nostre municipi, i ràpidament van pensar en Santa Creu d'Olorda. El procés s'engega i, així, a l'octubre de 1979 trobem que Joan Campreciós explica a la Junta que, juntament amb Fulgenci Baños, estan fent els tràmits per a poder arreglar i senyalitzar el camí de Sant Just Desvern a Santa Creu d'Olorda. Periòdicament aniran informant a la SEAS del resultat de les seves gestions amb els ajuntaments de Sant Just Desvern i

Inauguració del Camí de Sant Just a Santa Creu d'Olorda. Fotografia de l'any 1981 en què Joan Castaño assenyala els nous rètols.

Sant Feliu de Llobregat i amb la Corporació Metropolitana. El mes de febrer de l'any següent Joan Campreciós presenta els permisos dels ajuntaments de Sant Just Desvern i Sant Feliu de Llobregat, que permeten el pas de l'itinerari senyalitzat cap a Santa Creu d'Olorda. Manca encara, però, el darrer tram, que depèn de Barcelona, i s'haurà d'acudir a sol·licitar el permís a les oficines de la Corporació Metropolitana. S'encarrega a Francesc Riera la realització del dibuix de la rosa dels vents que anirà dalt del turó de la Penya del Moro. Es discuteix si haurà de ser metàl·lica o bé ceràmica, i finalment s'opta per la darrera opció.

El naturalista i dibuixant Josep Nuet Badia⁷ s'afegeix a l'equip. S'acorda editar un quadern explicatiu de l'itinerari que, a més dels de l'anterior, portarà dibuixos de Joan Ferrer i Grau, Josep Bullich i Fulgenci Baños, i un plànol de l'itinerari realitzat conjuntament per Francesc Garrigós i Josep Nuet.

El dia 10 de maig de 1981 la SEAS inaugura el camí en un acte popular. L'itinerari, que va des del poble fins a Santa Creu d'Olorda, passant pel turó de la Penya del Moro i la Torre del Bisbe, està senyalitzat amb ratlles horitzontals vermelles i blaves, i amb quinze pals o fites amb indicacions horàries; a més es va editar una guia de l'itinerari que en descriu diferents aspectes geogràfics i històrics.

Dins els actes d'inauguració es descobrí una rosa dels vents col·locada al cim del turó de la Penya del Moro. Aquesta taula d'orientació era de ceràmica policromada i havia estat realitzada pels artistes locals Xavier Modolell i Carme Malaret, sobre un disseny previ de Francesc Riera. Cal destacar la feina duta a terme per Joan Campreciós de marcatge de la ruta amb pintura, col·locació dels pals senyalitzadors, rètols informatius i de la rosa dels vents, tot plegat amb l'activa col·laboració de Marcel·lí Camats, Joan Castaño, Joan Gómez, Carles Pujol, Jordi de la Riva i Xavier Montón.

Itinerari de la Natura «Torrent de la font del Rector - les Fatjones»

Daniel Cardona a finals de l'any 1979 fa balanç de les visites realitzades: el 80% de les visites que s'han fet correspon a escoles privades; aquest any es decideix fer una nova edició de 2.000 llibrets de l'alumne. El mes de juny de 1981 es fa una nova valoració: el total d'alumnes que han passat per l'itinerari fins al moment és de 3.276, pertanyents a diferents institucions, la majoria escoles d'EGB i instituts de BUP (8 de Sant Just Desvern, 21 de Barcelona, 8 de municipis del Barcelonès, 5 d'altres localitats del Baix Llobregat, una del Ma-

Rosa dels vents original, feta amb peces ceràmiques esmaltades, col·locada l'any 1981 al cim del turó de la Penya del Moro (Collserola).

resme i una del Congrés Juvenil Rodamón). És de remarcar la tasca realitzada per Roser Coll durant aquests anys, fent de secretària i organitzant les sortides prèvies que es feien el dissabte amb els mestres abans de passar-hi ells amb els alumnes durant la setmana laboral.

L'any 1981 una notícia apareguda a *La Vall de Verç*⁸ alerta sobre la possible construcció d'un circuit de curses per a motocicletes i cotxes dins el nostre terme municipal. Jaume Campreciós farà una consulta a l'Ajuntament sobre aquest tema, per veure també en quina mesura pot afectar l'Itinerari de la Natura. Finalment sembla que tot queda en no res.

La Fundació Roca i Galès, que el dia 14 de febrer va coordinar una trobada a Santa Fe de Montseny d'entitats responsables dels diferents itineraris de la natura del nostre país, ens informa que el nostre és un dels catorze itineraris que aleshores estan en ple funcionament⁹.

Actes del Cinquantenari de la SEAS

L'any 1984 es commemorà el cinquantenari de la fundació de la SEAS. Per a l'organització i coordinació dels actes es creà una Comissió, formada inicialment per Dolors Cardona, Jordi Farràs, Josefina Faneca i Maria Marzo. Posteriorment Maria Marzo ho deixaria i Francesc Garrigós ocuparia el seu lloc.

La inauguració oficial tingué lloc el dia 26 de maig amb la celebració del Sopar del Cinquantenari, al Cafè de l'Ateneu, amb l'assistència de cent vuitanta persones. La presentació dels actes anà a càrrec de Jordi Farràs, i després d'una passada de diapositives es procedí al sopar de germanor, amb «pastís del Cinquantenari» inclòs. Jordi Gironès s'encarregà de fer les entrevistes a Pere Orriols, Jaume Mir i Hermínia Doménech, socis fundadors presents a l'acte, així com a altres persones rellevants de les diferents etapes d'aquesta segona època de la Secció Excursionista; també es va fer constar que Pere Pruna, des de Xile, «ha volgut estar espiritualment en l'acte».

Amb referència al preu del sopar (650 ptes.) alguns el van trobar excessivament car amb relació a la qualitat, quantitat i atenció rebuda, i l'atribuïren a un afany de la SEAS de recaptar fons. Per això la comissió organitzadora va fer sortir una nota a la revista local *La Vall de Verç*¹⁰ aclarint que el preu del tiquet era exactament el cost del sopar, sense cap ànim de lucre per part de la SEAS i, alhora, agraint l'esforç dels voluntaris de la Secció Excursionista que, davant dels problemes d'organització del servei contractat, col·laboraren en la preparació i repartiment dels sopars.

El mes de juny, aprofitant la segona Pasqua, tingué lloc a Font Martina (Montseny), el Campament social del Cinquantenari, que acollí una cinquantena d'acampadors. La Sortida de Veterans fou organitzada per Marcel·lí Camats al refugi d'Ulldeter, i inclogué l'ascensió al pic de Bastiments. A l'octubre, la Marxa de Regularitat aplegà una trentena de parelles que seguiren un itinerari entre la Floresta i Sant Just Desvern. Els guanyadors foren Montserrat Sala i Pere Pascual. A la tardor, el nostre local va acollir una exposició retrospectiva de fotografia i material de muntanya. El dia 18 de novembre, i també dins els actes de commemoració del cinquantè aniversari, unes setanta persones feren la travessa de Collserola: Torre del Baró - turó de les Roquetes - portella de Valldaura - Tibidabo - Vallvidrera - can Cuiàs - turons d'en Pasqual - Santa Creu d'Olorda - les Torres - turó de la Penya del Moro - Sant Just Desvern. El

mapa de l'itinerari havia estat elaborat per Francesc Garrigós i la durada de la travessa fou de set hores.

Enguany es proposa que el disseny del pessebre surti d'un concurs entre els nois i noies de les escoles santjustenques, i del 26 d'octubre al 10 de novembre s'exposaran els treballs presentats al vestíbul de la SEAS. El 10 de novembre es dóna a conèixer el guanyador, i el pessebre d'enguany el fa la secció infantil a partir del treball guanyador.

Diversos

En l'assemblea ordinària celebrada el 16 de febrer 1979 s'aproven les noves quotes anuals dels socis i sòcies de l'entitat. A partir d'ara els majors de divuit anys pagaran 300 pessetes; els juvenils (entre catorze i disset anys), 250; i els menors de catorze anys, 200. L'augment ha estat de 50 pessetes per categoria.

Pujada a Montserrat amb motiu del 50è aniversari de la SEAS. D'esquerra a dreta: Joan Campreciós, Jordi de la Riva, Josep Gil, Pere Pascual, Daniel Cardona i Jaume Campreciós.

A finals d'octubre d'aquest mateix any, el grup ecologista La Ginesta, representat per Carles Benítez, per afinitat d'objectius, demana integrar-se a la SEAS. La proposta és acceptada per la Junta, amb l'oferiment d'ajuda en tot el que sigui possible. Aquest col·lectiu, de vida efímera, fou el precursor d'altres grups d'anàlegs plantejaments.

El primer any de presidència de Daniel Cardona es veu afectat per una davallada important de socis. A finals d'any el secretari, Carles Pujol, anuncia la baixa de 56 socis. Sembla, però, que hi ha entre cinc i vuit casos que no serien baixes efectives, sinó que es tractaria de problemes derivats del cobrament per banc (canvi de banc o caixa, etc.); finalment, el nombre de socis és de 270 persones.

El nombre de socis el 31 de desembre de 1981 és de 286 persones, i al final del període, Daniel Cardona reflecteix en el butlletí¹¹ l'estabilitat amb un lleuger augment de quatre noves altes després de les baixes que hi havia hagut en els darrers anys.

La presidència de Francesc Castillo Sanmartín (1985-1989)

Consideracions generals, la societat del moment

En l'àmbit local, durant aquests anys la SEAS participa en la Festa del Llibre que habitualment es fa pels volts de Sant Jordi a can Ginestar. També és convidada a la Casa de Cultura de can Ginestar el dia 10 de setembre de 1985, a la presentació del Projecte d'Ordenació del Parc Metropolità de Collserola.

En aquesta època l'Ajuntament inicia la política de convenis amb les entitats i cal destacar la participació de membres de la SEAS en les eleccions municipals representant diferents opcions polítiques, els quals arriben, en alguns casos, a ocupar algunes regidories.

L'any 1986 l'Ateneu Santjustenc, del 29 de novembre al 8 de desembre, celebrà la I Setmana de l'Ateneu. La SEAS hi participa organitzant, el dia 30 de novembre, una excursió matinal per les masies santjustenques, comentada per David Guasch i Daniel Cardona. I el dia 5 de desembre es projecten els audiovisuals *Freerock* i *Annapurna*, amb comentaris a càrrec de Nil Bohigas.

L'any 1987, commemorant el mil·lenni d'existència de Sant Just, es publica el llibre *Sant Just Desvern, un paisatge i una història*, obra d'un equip del qual formen part un grapat de membres de la SEAS*.

Francesc Castillo (Tito), segon per l'esquerra, participant en la Marxa de Regularitat de l'any 1984. L'acompanyen, d'esquerra a dreta: Dolors Cardona, Àngels Castillo, Josep Lluís Gil i Marta Arañó.

Aquest mateix any se celebren eleccions municipals i és elegit alcalde Lluís Segura, amb els vots del PSC, Iniciativa i ERC.

En les eleccions al Parlament català celebrades l'any 1988, CiU torna a guanyar.

SEAS

Junta Directiva

En l'assemblea general de la Secció de l'any 1985 surt escollida la llista encapçalada per Francesc Castillo (vint-i-vuit anys), i formada per Ferran Obiols (quaranta-cinc) com a secretari, Josep Gil (trenta-dos) com a tresorer, Àngel Marco (divuit) com a vocal de biblioteca, Santi Martí (vint-i-quatre) com a vocal de propaganda i local, Joan Campreciós (trenta-dos) com a vocal de material, Jordi de la Riva (trenta-dos) com a vocal de la secció infantil, i

Daniel Cardona (trenta-sis) com a vocal encarregat del butlletí i de les relacions amb la FEEC.

L'any 1986 Àngel Marco i Joan Campreciós, per diferents circumstàncies, deixen el càrrec de vocal, mentre que Lluís Alonso (trenta) es fa càrrec de la vocalia d'activitats i trobem Albert Linares (vint-i-tres) com a representant del GERP a la Junta de la SEAS.

En aquest període d'anys el nombre de socis oscil·la entre 260 i 288.

Activitats

Com a acte de cloenda del Cinquantenari, els dies 4 i 5 de maig de 1985 es va pujar a Montserrat, portant una ofrena a la Mare de Déu. Hi van participar 90 persones, vint d'elles fent l'itinerari a peu des de Sant Just, passant per Sant Cugat, on enllaçaren amb el GR-6. L'acte de l'ofrena d'una ceràmica amb l'escut del nostre centre i una placa commemorativa se celebrà després de la missa conventual de les onze, a l'altar major del monestir de Montserrat, va ser llegida per Eulàlia Nuet i entregada per Francesc Castillo.

Va finalitzar l'acte amb un dinar de germanor al Pati del Roure de l'Ateneu, en què el president, Francesc Castillo, adreçà unes paraules agraint la participació al públic assistent, especialment a l'equip de suport als caminants, i per acabar, la presidenta de l'Ateneu, Francesca Cortès, va cloure l'acte tot cantant plegats «L'hora dels adéus».

De les Sortides de Veterans destacarem la realitzada l'any 1985 durant els dies 13 i 14 de juliol, on 36 persones feren una estada al refugi Lluís Estasen, des d'on pujaren al cim del Pedraforca, i la dels dies 5 i 6 de juliol de l'any següent, 1986, quan 37 socis i sòcies participaren en la sortida als estanys de la Pera, organitzada per Marcel·lí Camats, i assoliren els cims de Perafita i Monturull.

Com sempre, cada any se celebra la ja tradicional Marxa de Regularitat, organitzada pels infatigables Pere Orriols, Albert Cortès i Jaume Campreciós. El maig de 1986 participaren en la XII Marxa de Regularitat, aquest cop per la serra de Prades, des del bosc de Poblet fins a Farena, 32 persones. L'any següent 22 equips anaren a la riera de les Gorgues (Collsacabra), i en la quinzena edició, celebrada el maig de 1988, una trentena de parelles trescaren per Montserrat.

Durant l'estiu de 1985 membres de la SEAS, conjuntament amb socis del CEC, realitzaren el tram Bujaruelo - Serradets - Góriz - Añisclo - Ordesa, etapa pertanyent a la travessa integral del Pirineu.

Des de l'any 1985, que es féu el campament d'alta muntanya a San Nicolás de Bujaruelo, les sortides d'alta muntanya es continuen fent, pràcticament amb periodicitat mensual, conduïdes sobretot per Pere Pascual i Jordi de la Riva com a dinamitzadors.

El mes de juny de 1985 la Junta aprova arreglar els desperfectes del camí de Sant Just Desvern a Santa Creu d'Olorda, per al mes de setembre. Entre els desperfectes s'inclou canviar el vidre trencat del plànol que hi ha a Bellsolleig i repintar la senyalització de l'itinerari en els llocs més malmesos.

S'inicia l'època de les muntanyes llunyanes

Ens trobem en un moment d'una certa bonança econòmica, i els nostres consocis semblen disposats a fer realitat la utopia d'un vell article del butlletí sobre una sortida de cap de setmana als Himàlaies.

L'Olimp. L'estiu de 1984 Manuel Fontova, juntament amb Secundino Canal, amb una logística prou precària segons ells mateixos expliquen¹², s'enfila al cim del Mytikas, que, amb els seus 2.917 metres, és el sostre de Grècia.

Alguns esquiadors de la Secció a l'estació aragonesa del Formigal l'any 1986.

El Kilimanjaro. Rosa Serra¹³ ens narra el viatge realitzat l'estiu de l'any següent per Kenya i Tanzània, amb l'intent frustrat de l'ascensió al cim culminant del Mont Kenya a causa del mal temps, però en el qual arriben a assolir els 4.985 metres de la Punta Lenana. Però no acabà aquí l'aventura, car divuit dies més tard, ja un cop a Tanzània s'enfilaren, aquest cop sí, fins dalt de l'Uhuru, més conegut per a nosaltres com a Kilimanjaro, amb els seus imponents 5.895 metres.

El Toubkal. El mateix estiu de 1985, mentre uns companys recorren les muntanyes centreafricanas, Isaias Bravo, Isabel Brunet, Joan Campreciós i Teresa Reverter, el dia 22 d'agost, arribaven als 4.165 metres del Toubkal i coronaven així la serralada dels Atles magribins¹⁴.

Els Virunga. No s'acaba l'aventura africana, i l'any 1986, Juli Ochoa, pioner santjustenc de la «moda viatgera» entre moltes altres coses, s'adreça al cor de l'Àfrica, a la regió fronterera entre el Zaire, Rwanda i Uganda, i amb unes sabatilles esportives i armat d'un bastó que li havien venut els pigmeus, puja al cim del volcà Visoke, que, amb els seus 3.711 metres, és el quart cim en altitud d'aquesta zona volcànica¹⁵.

Cicles temàtics

L'octubre de 1984 començà el tema «Prepirineus», plantejat a partir de dos recorreguts a peu, l'un resseguint les serres interiors, i l'altre, les exteriors. Les conferències anaren a càrrec de Josep M. Panareda, Miquel Vilaplana, Joan Ferran Cabestany, Jordi Gironès, Antoni Plan, Xavier Mateu, Lluís Casassas, Josep Nuet Badia, Lluís Puntís, Pere Busquets, Jordi Bolòs i Rosa Serra. El cicle finalitzà el mes de juny de 1986.

El mes de desembre de 1985 Jordi Gironès proposa l'edició d'un llibre sobre la història de Catalunya basat en els resums que ha anat fent de les xerrades del cicle d'excursions, adjuntant-hi l'itinerari de l'excursió realitzada. Així el 27 d'abril de l'any següent es presentava a can Ginestar el llibre *Història de Catalunya en excursions*.

L'any 1986 s'encetà un nou cicle anomenat «Els nostres massissos», títol que provocà alguna fina ironia referida a alguns companys corpulents de la Secció. Bromes a part, tractant de donar una acurada visió sobre l'aspecte físic de la nostra geografia, aquest cicle fou un dels més llargs, i amb un total de

La secció infantil amb alguns dels seus monitors a les Agudes del Montseny, l'any 1985.

vint-i-sis xerrades i excursions durà fins al maig de 1989, i hi participà el mateix nombre de conferenciants, alguns de ja coneguts per a nosaltres i altres que, com Josep M. Cervelló, Joan Tort, Josep Gavín, Modest Montlleó, Ramon Bosch, Francesc Beato, Joan Carles Bascunyana i Ernest Costa ho feren per primera vegada. També ens il·lustraren en un parell de xerrades els nostres consocis Fulgenci Baños i Jordi Gironès.

El nivell de participació en les excursions es manté entre 45 i 50 excursionistes, amb un augment de l'edat que ja s'acosta als quaranta anys. En aquells anys, Emili Boté s'encarregava d'organitzar l'excursió «turística», en la qual no faltava un bon àpat al restaurant.

Secció infantil-juvenil

El mes de març de 1985 la nova Junta ja detecta el problema de la secció, la qual funciona correctament, però no té monitors joves; per tant es planteja la necessitat urgent de trobar jovent per a fer de monitors. El mes de juliol Jordi Gironès comenta la dificultat que tenen en fer les excursions, car per la diferència d'edat dels nens es veuen obligats a fer dos itineraris per a cada sortida, i demana si hi ha algú que es vulgui encarregar d'un dels grups. A partir del

setembre, Jordi de la Riva explica que tenen programada una sortida mensual per a la secció unificada; malgrat això, un mes després Jordi Gironès insisteix en la problemàtica de la dualitat de la secció (infantils-juvenils), i la dificultat de dur nens d'edats tan diferents.

Grup Espeleològic Rats Penats

A primers de febrer de 1985 Francesc Riera fa la proposta d'impulsar novament el GERP. La Junta demana que la gent del GERP es federi, i que el grup espeleològic presenti un calendari d'activitats. Es comenta també la necessitat d'adquirir dues noves cordes, i es decideix que les pagaran a mitges entre la SEAS i els espeleòlegs. Un mes més tard Xavier Montón i Miquel García presenten a la Junta un programa de sortides per als mesos de febrer, març i la sortida de Setmana Santa a Santander. A més, els membres del GERP donen les dades necessàries per a formalitzar la secció d'espeleologia, però hi ha problemes a l'hora de legalitzar el Grup Espeleològic, car la SEAS no té estatuts propis i l'Ateneu no és una entitat esportiva. Francesc Castillo s'encarregarà de fer les gestions pertinents per a poder federar el GERP dins la Federació Catalana d'Espeleologia.

A finals de març el GERP ha aconseguit que federin provisionalment els seus membres amb vista a la sortida de Setmana Santa, però encara no està resolta la legalització com a subsecció de la SEAS. No es torna a parlar més del tema fins a finals d'any, quan el president, Francesc Castillo, convoca una reunió amb el GERP per a aclarir temes fonamentals, principalment el del material d'espeleologia, que no es torna a la Secció. El mes d'octubre de 1986 el GERP fa entrega a la Junta de la SEAS d'una còpia aprovada del reglament de règim intern del Grup Espeleològic.

El gener de 1987 el GERP informa a la Junta dels treballs d'investigació que s'estan duent a terme per les rodalies de Gandesa. A primers de març Francesc Riera exposa davant l'assemblea de la SEAS el problema que tenen els membres del GERP per obtenir la corresponent llicència federativa d'espeleologia, car tant la Federació d'Espeleologia com la Conselleria d'Esports de la Generalitat demanen uns estatuts actualitzats, cosa que en aquell moment no té ni la SEAS com a Secció, ni l'Ateneu com a entitat mare. El mes de setembre el GERP fa entrega d'un calendari d'activitats.

En l'assemblea realitzada el mes de febrer de 1988, Francesc Castillo informa dels motius de la desvinculació del GERP —que ha passat a ser una

La secció infantil de l'any 1987 en una visita organitzada conjuntament amb el GERP a les coves de Castellolí.

entitat independent— de la SEAS, a causa de la manca d'estatuts actualitzats tant de l'Ateneu com de la SEAS.

Diversos

Pel maig es decideix revisar el reglament intern de la Secció, de l'any 1967; per a fer-ho es demana al Centre Excursionista de l'Ateneu Castellarenc que ens deixi els seus estatuts, car fa poc que els ha renovat, i així ens serviran de base.

Pel que fa al material social, l'any 1985 la SEAS comprà un equip complet d'esquí de muntanya, cordes per a la pràctica de l'espeleologia i de l'escalada, dos llums de butà i un fogó.

L'any 1988 l'editorial del butlletí fa una reflexió força interessant sobre la provinença dels 288 socis que té la SEAS en aquells moments, i comenta que un 20% són de fora de Sant Just, sobretot de la localitat veïna d'Esplugues de Llobregat (11%), seguida de Barcelona (4%) i d'altres poblacions en menor percentatge. L'explicació està en l'èxit de les sortides en autocar dels cicles temàtics i també en la vinguda d'infants a la secció.

La presidència de Jordi Farràs Xarles (1989-1994)

Consideracions generals, la societat del moment

El diumenge 15 de març de 1992 se celebraren les quartes eleccions al Parlament de Catalunya després del restabliment de la democràcia i de la Generalitat de Catalunya el 1979. Per quarta vegada consecutiva Convergència i Unió, amb un 54,87% dels vots, repeteix legislatura, i és investit novament Jordi Pujol com a president de la nostra Generalitat.

L'any 1991 se celebren eleccions municipals, que porten Ramon López Lozano a l'alcaldia, amb el suport del PSC, Iniciativa i ERC.

L'estiu de 1992 se celebraren els Jocs Olímpics de Barcelona. S'aprofità l'avinentsa per a remodelar importants espais degradats del Poblenou a Barcelona i de Montigalà a Badalona, i construir nous barris amb l'excusa de les viles olímpiques. La cerimònia inaugural va tenir lloc a l'Estadi Olímpic de Montjuïc, posteriorment anomenat de Lluís Companys. Les competicions es realitzaren a les diferents instal·lacions de l'Anella Olímpica i a les diverses subseus repartides pel territori català. Fou, en definitiva, una bona ocasió per a divulgar la imatge de Catalunya arreu del món.

El Patronat Metropolità de Collserola, amb motiu de la diada del Parc, ens convida el dia 5 de novembre de 1989 a una caminada que, sota el lema «Descobrim Collserola a peu», sortirà de Sant Just Desvern i acabarà a Santa Margarida de Valldonzella. El consoci Pere Aceitón serà l'encarregat d'apuntar i d'informar la gent interessada.

L'any 1993 l'Ateneu Santjustenc commemorava els setanta-cinc anys de la seva fundació l'any 1918. Entre els actes que la SEAS preparà per a col·laborar en la celebració cal destacar la gimcana oberta a tots els nois i noies de Sant Just Desvern, que, organitzada pels monitors de la secció infantil i sota el lema de «Un viatge al país de Petrolistan», el dia 17 d'octubre va gaudir de la participació de 38 parelles.

SEAS

Junta Directiva

El dia 7 d'abril de 1989 se celebrà l'assemblea anual de socis de la Secció amb força assistència, en comparació amb anys anteriors. Jordi Farràs, que ja fou

president la temporada 1975-1978, torna a agafar les regnes de la SEAS, ja que ningú no s'hi ha volgut presentar, i demana la col·laboració dels responsables de les seccions. La nova Junta queda constituïda per Jordi Farràs (quaranta-dos anys) com a president, Ferran Obiols (quaranta-nou), secretari; el càrrec de tresorer queda vacant i posteriorment se n'encarrega el mateix president, Jordi Farràs; Pere Aceitón (trenta-quatre), biblioteca; Marcel·lí Camats (quaranta-dos); Jordi Gironès (quaranta-un), secció infantil; Jordi de la Riva (trenta-sis), secció juvenil; Daniel Cardona (quaranta), butlletí; i Pere Pascual (quaranta-tres), alta muntanya; i queda vacant la vocalia d'activitats.

En l'assemblea general de l'any següent la Junta es modifica amb les incorporacions de Teresa Roca (quaranta-un) a la tresoreria, i Lluïsa Sanz (quaranta-quatre) com a vocal. Teresa Roca dimiteix l'any 1993, a partir del qual la composició de la Junta es mantindrà ja sense canvis fins a la seva renovació l'any 1994.

Jordi Farràs, junt amb el seu pare, Sebastià Farràs, i els seus fills Oriol (esquerra) i Jordi (dreta), al cim del Pedraforca, durant la Sortida de Veterans de l'any 1985.

Activitats

El mes de maig de l'any 1989 participaren 21 equips en la XV Marxa de Regularitat, que aquest any es féu per la serra de l'Obac. L'any següent van participar 30 parelles en la XVI Marxa, aquest cop pel Moianès, des de Calders fins a Santa Maria d'Oló. El mateix nombre d'equips trobem l'any següent en la marxa de l'Ordal, i repetim participants l'any 1992 pel Montmell i la Juncosa. La dinovena Marxa es realitzà al massís del Montseny, i la vintena al Collsacabra, amb la participació de 25 parelles.

Malgrat repetir-nos, en agraïment per la seva tasca, a vegades no prou reconeguda, cal que esmentem els organitzadors d'aquestes marxas: Marcel·lí Camats, Francesc Castillo, Albert Cortès i Pere Orriols.

Se segueix celebrant la ja consolidada Sortida de Veterans, organitzada per Marcel·lí Camats i Pere Pascual, habitualment el mes de juliol (alguns anys s'ha fet a la tardor, amb el risc d'haver canviat alguns excursionistes per botetaires); durant aquest període s'han realitzat les sortides que es detallen tot seguit: setembre de 1990, cabana dels Esparvers - pic de Pessons (Cerdanya); octubre de 1991, cap Llitzet (serra d'Ensija); juliol de 1992, pic de Certascan; juliol de 1993, els Encantats; a la sortida de l'any 1994, quaranta participants pugen al cim del Peguera.

En l'assemblea del dia 7 d'abril de 1989, els representants de la secció d'alta muntanya, Pere Pascual i Joan Campreciós, comenten la poca participació en aquesta activitat.

Alta muntanya

L'agost de 1993 l'expedició formada pels socis Jordi de la Riva, Joan Gómez, Francesc Homedes, Guifré Homedes, Agustí Revilla, Lluís González i Isaias Bravo, fa la primera ascensió de la SEAS al Mont Blanc. En l'assemblea d'aquest any també es fa menció especial del soci Pere Pascual Batet, que enguany, amb l'ascensió al Som de Ramond, ha culminat amb èxit l'ascensió a tots els cims del Pirineu d'altitud superior a tres mil metres, dinou anys després d'haver iniciat el repte.

També aquest any 1993 el tàndem format per la nostra consòcia Teresa Reverter i Teresa Larrieu, del Club Muntanyenc de l'Hospitalet, guanya la medalla d'or en la cinquena edició del Ral·li d'Esquí de Muntanya emmarcat

La secció infantil al castell d'Eramprunyà amb motiu de la col·locació del Pessebre de l'any 1984.

dins la Copa Catalana de Ral·lis d'Alta Muntanya i primera Copa de la FEEC, i queden en segon lloc en la mateixa categoria de la Copa d'Espanya.

Ferran Camarasa, junt amb altres companys de la secció, proposa durant l'assemblea del novembre de 1993 la creació un grup d'esquí nòrdic, proposta que finalment no va reeixir.

Cicles temàtics

En l'assemblea general del 7 d'abril de 1989 es constata l'augment d'assistents a les sortides d'autocar, principalment provinents de fora de Sant Just Desvern, fet que motiva que alguns socis es quedin sense plaça. Hom suggereix que el primer dia d'inscripció sigui exclusivament per als socis, però finalment aquesta proposta es desestima. Finalment s'acorda tancar l'admissió a cada excursió, segons les places dels autocars, i per rigorós ordre d'inscripció.

L'any 1990 s'inicia amb el cicle dedicat a la geologia, coordinat per Miquel Vilaplana i Pere Busquets. En l'assemblea del 20 d'abril de 1991, Jaume Campreciós informa que en aquest cicle hi ha participat més gent que mai,

fins i tot hi ha més assistència a les conferències, amb la incorporació de gent de Barcelona, d'Esplugues i de nouvinguts a Sant Just Desvern –especialment alemanys–, mentre que ha minvat la participació dels santjustencs. Destaca també la gran qualitat dels conferenciant: Miquel Vilaplana, Antoni Domínguez, Raimon Pallàs, Pere Busquets, Dolors Romero, Josep Maria Mata i Jaume Bordanou. Al mateix temps, Jordi Gironès suggereix la possibilitat d'editar un llibre que reculli els temes tractats en les conferències i excursions del cicle sobre «Geologia». L'assemblea aprova la proposta d'edició del llibre, que comptarà amb una subvenció especial del Patronat Municipal de Cultura, i la Diada de Sant Jordi 1992 es presenta el llibre *Geologia de Catalunya en excursions*.

Mentrestant, un altre interessant cicle de conferències sobre el paper de l'Església en la nostra història ha tingut lloc entre l'octubre de 1991 i el juny de l'any següent. Organitzat sota la coordinació de Joan Ferran Cabestany, el cicle «L'Església en la formació de Catalunya» ha comptat amb la col·laboració de Josep M. Martí i Bonet, Joan Bada, Antoni Pladevall, Josep M. Sans i Travé, Alexandre Masoliver i Manuel Riu.

En el sopar de socis del dia 25 de setembre de 1992 s'inaugurà el nou cicle «Ecologia i medi ambient», que comptà amb la col·laboració de l'Associació de Veïns de Sant Just a través del company Pere Aceitón, amb la participació i coordinació dels biòlegs i consocis Narcís Prat i Maria Rieradevall, i la col·laboració d'entesos com Jaume Vicens, Mercè Girona, Jordi Flos, Emília Gutiérrez, Carles Ibáñez i Jerónimo Llorente. L'any 1993 es fa esment del bon seguiment que ha tingut aquest cicle, tant en les conferències com en les excursions, en les quals algun cop han fet falta dos autocars perquè el nombre d'assistents arribava a setanta persones. Aquest fet fa que les activitats d'aquest curs produeixin uns guanys d'aproximadament cent mil pessetes.

El curs 1993-1994 es dedica a l'«Art romànic català», sobre el qual es faran un total de vuit conferències i sortides. Coordinat per Montserrat Pagès, compta amb els següents ponents: Jordi García, Josep Moran, Anna M. Balaguer, Carme Saura, Jordi Camps, Géraldine Mallet, Teresa González i la mateixa Montserrat Pagès.

Seccions infantil i juvenil

Jordi Gironès comenta davant l'assemblea (7 d'abril de 1989), la bona marxa de la secció infantil i l'alta participació de nois i noies (una trentena per

Muntanyencs de la SEAS al cim del Mont Blanc l'any 1993. D'esquerra a dreta, drets: Lluís González, Francesc Homedes, Jordi de la Riva, Joan Gómez; i ajupits: Guifré Homedes i Agustí Revilla. Fotografia feta per Isaias Bravo.

sortida). Els infantils que enguany han arribat a l'edat de dotze anys passaran a la secció juvenil. La tònica es repeteix durant els anys següents.

En l'assemblea del 17 de febrer de 1990 s'informa de la bona marxa d'aquesta secció, que gaudeix de molt bona participació i que compleix amb el programa establert. La mitjana de participants per sortida oscil·la entre vint i trenta. En l'assemblea del 20 d'abril de 1991, Jordi de la Riva informa de la marxa favorable de l'equip infantil, alhora que reitera la manca de participació dels juvenils.

Contràriament al que succeeix amb els infantils, en l'assemblea del 7 d'abril de 1989, Isaias Bravo, com a responsable de la secció juntament amb Jordi de la Riva, comenta l'escassa participació dels juvenils. Dels quinze o vint membres que venien en un principi, actualment només en vénen de tres a cinc per sortida. L'any següent la situació de manca de jovent s'ha agreujat tant que fins i tot es proposa la suspensió momentània d'aquesta secció fins que hi hagi infantils susceptibles de passar-hi per l'edat.

L'any 1991 la secció infantil promou la confecció d'unes cinc-centes samarretes i escuts amb el logotip de la SEAS; els beneficis de la venda es destinaran a activitats pròpies de la secció infantil, i aquest mateix any, Joan Campreciós exposa la necessitat de tenir una assegurança de responsabilitat civil que cobreixi els monitors de la secció i la mateixa entitat en cas d'accidents.

En l'assemblea del 4 de juliol de 1992, els monitors d'ambdues seccions, Jordi de la Riva, Joan Gómez i Jordi Gironès, manifesten el desencís actual a causa de la poca participació dels nens. Textualment diuen «en moltes de les sortides es troben més monitors que nens». Proposen seguir un any més com a màxim, si la situació no millora. Jaume Campreciós opina que es podria crear una mena de grup d'esplai, en el qual les activitats d'esbarjo que es farien cada cap de setmana al propi local tinguessin primacia sobre les excursions, sovint massa llargues; aquest grup seria paral·lel a les seccions infantil i juvenil i, a la llarga, la pretensió seria aconseguir implicar els membres d'aquestes seccions en la nova dinàmica. Durant un any les sortides continuen, però amb un nivell d'assistència molt minsa, finalment, el mes de setembre de 1993 Jordi de la Riva i Jordi Gironès renunciaran a continuar.

A finals d'aquest any, però, un grup de joves amb força empena, antics monitors de la secció infantil, juntament amb altres socis juvenils, decideixen formar un grup d'activitats d'esbarjo i joventut; expliquen que les activitats es compaginaran entre l'esplai pròpiament dit i l'excursionisme. Aquest grup, en un principi força nombrós, estarà format per: Cristina Cañardo, Loli Carballo, Daniel Carbonell, David Fàbregas, Jordi Farràs, Marta Farràs, Mireia Farràs, Oriol Farràs, Iolanda Luñez, Josep Massana Gise, Ferran Obiols, Montse Obiols, Marta Planas, Montse Sèculi i Marc Solà, i en un primer moment comptarà amb la participació de molts infantils, sobretot fills de socis i sòcies de la SEAS. Inicialment molt dinàmic, el grup cerca noves activitats per a atreure jovent: dins la Setmana de l'Ateneu organitzen un campionat de ping-pong; una xocolatada amb l'assistència d'una quarantena de nens i nenes; a les Festes de Tardor organitzaren una castanyada a l'hora del ball; i les primeres excursions (Montserrat, Blanes) i algun campament (Poblet) gaudeixen de força èxit de participants. El mateix grup de joves ha acceptat organitzar la gimcana que aquest any vol realitzar la SEAS amb motiu del 75è aniversari de l'Ateneu i s'ofereixen també per a pintar el local social.

La Junta Directiva encapçalada per Jordi Farràs veu amb bons ulls la iniciativa d'aquests joves i com a suport a la seva tasca decideix contractar un monitor d'ofici per un període de tres mesos, perquè ensenyi als nous monitors tècniques

Membres de la secció infantil, amb alguns dels monitors, al cim del Pedraforca l'any 1990.

bàsiques d'organització d'un esplai, fent èmfasi en la dinàmica de grups i en la gestió econòmica. El curs ha costat la quantitat de 60.000 pessetes, però ha estat ben aprofitat, tenint en compte el rendiment que n'han tret aquests nois.

Intent d'acostament al GERP

En l'assemblea general de l'any 1989, dins l'apartat de precís i preguntes, hom demana que es contacti amb el GERP, que actualment col·labora d'una manera activa amb la secció juvenil, per tal d'estudiar la seva tornada a la SEAS. Recollint aquest suggeriment, un mes després la Junta convoca els representants del GERP per analitzar la possible reincorporació de l'esmentat Grup a la SEAS. Miquel García i Francesc Riera, membres del grup d'espeleologia, proposen ajornar la decisió per poder consultar-ho amb la resta de companys, i un cop feta la reunió el GERP, que ja ha trobat acollida a la casa de Cultura de can Ginestar i gaudeix d'una identitat pròpia per a poder federar-se sense més traves burocràtiques, decideix finalment no retornar, tot i mantenir vius els vincles afectius i de col·laboració amb la SEAS, entitat de la qual molts encara són socis.

Dos anys més tard, en l'assemblea del 20 d'abril de 1991, Joan Campreciós, atesa «l'actual desvinculació entre el Grup d'Espeleologia i la Secció Excursionista» proposa eliminar el logotip del GERP dels impresos de la SEAS. La proposta s'accepta, però es continuaran utilitzant els impresos fins a esgotar-los, i a la propera edició ja no es posarà l'esmentat logotip.

Matinals pels voltants de Sant Just

Les sortides matinals pels voltants del nostre poble iniciades a finals de l'any 1988 per Sebastià Farràs seguiran durant un parell d'anys, però finalment els organitzadors deixaran de convocar-les per no haver trobat continuïtat i participació en la tasca organitzativa, tot i que el nombre habitual d'assistents oscil·lava entre quinze i vint persones. En el butlletí número 167, corresponent al període abril-març de 1990, Sebastià Farràs, Francesc Castillo i Daniel Cardona publiquen un primer itinerari dedicat a les fonts de Sant Just Desvern.

Actes commemoratius del vint-i-cinquè aniversari de la «segona època» de la SEAS (1964-1989)

La celebració tingué lloc el dissabte 23 de setembre 1989 a la Sala del Cinquantenari, amb una nombrosa participació. Cal destacar la presència de Pere Pruna Gascon, que fou un dels impulsors de la fundació de la SEAS, el qual vingué expressament per a l'ocasió des de Santiago de Xile, on residia. Entre les sorpreses de la nit esmentarem el concurs de barrets organitzat per Lluïsa Sanz i Núria Juan, així com els rodolins que sobre l'aniversari recita Marcel·lí Camats. Un cop finalitzat el sopar, Jordi Farràs i Pere Pruna entregaren un clauer commemoratiu als socis actius corresponents als números de l'1 al 59.

Els nostres itineraris

Itinerari geogràfic Sant Just Desvern - Santa Creu d'Olorda. Durant l'assemblea del 20 d'abril de 1991 es comenta que el mes de maig farà deu anys de la inauguració del camí i es decideix promoure una comissió per a organitzar-ne la celebració. També es fa constar en acta l'oblit del nostre camí de Santa Creu d'Olorda per part del Patronat de Collserola, el qual no n'ha fet esment en el contingut de la seva guia sobre el Parc. Francesc Garrigós proposa,

com a reconeixement de la tasca de Fulgenci Baños, la creació d'un sender de gran recorregut des de Sant Just Desvern fins a enllaçar amb el que passa per Sant Cugat del Vallès, que dugui el seu nom. Es crea una comissió formada per Joaquim Carbonell, Agustí Revilla i el mateix Francesc Garrigós, els quals estudiaran la viabilitat del projecte. El pressupost per a l'any següent (1992) preveu una partida de 80.000 pessetes en concepte de despeses de manteniment del camí, però en l'assemblea del mes de juliol es diu que encara no s'ha fet res per a arreglar el camí de Santa Creu ni el de Sant Just a Sant Cugat.

Al cim del puig Drau (la Calma, Montseny), l'any 1991, durant una excursió d'un dels cicles temàtics. Algunes de les persones que es veuen en aquesta fotografia, d'esquerra a dreta i de dalt a baix, són: Jordi Gironès, Josep Nuet, Daniel Cardona, Higiní Hernández, Ferran Camarasa, Iscle Pladellorens, Joaquim Pahissa, Gudrun Deicke, Jordi Amigó, Ramon Segret, Concepció Pijuán, Antoni Anguera, Agustí Revilla, Roser Borrell, Josep Cárdenas, Joan Anton Pera, Josep Maria Gelabert, Teresa Masot, Eva Hernández, Maria Lluïsa Sanz, Germen Zamorano, Ferran de la Fuente, Conxita Pallarès, Àngel Burniol, Josep Maria Lafuente i Pilar Blasco.

En l'assemblea general de l'any 1993 es comenta la necessitat d'arreglar el camí i de crear un grup per a tirar-ho endavant, però no es presenta cap voluntari. Entre altres aspectes es comenta que la rosa dels vents del turó de la Peña del Moro està realment molt malmesa.

Itinerari de la Natura «Torrent de la font del Rector - les Fatjones». En el pressupost de l'any 1992 encara es preveu una partida de 40.000 pessetes en concepte de despeses de manteniment de l'itinerari. L'any següent, 1993, amb motiu de la retirada del permís d'ús d'un dels propietaris, la concessió del qual era de quinze anys, l'itinerari de la Natura finalment ha quedat tancat al públic. En total, uns cinc mil i escaig d'alumnes d'una cinquantena de centres escolars i esplais, principalment de la comarca del Baix Llobregat i de Barcelona ciutat, van passar des de l'any 1977 pel nostre itinerari de la natura, i es van arribar a fer fins a tres edicions del llibret per als alumnes¹⁶.

Relacions amb l'Ateneu

En l'assemblea del mes d'abril de 1989 el president de l'Ateneu, Ramon Moragas, es queixa del fet que la SEAS no assisteix a les reunions mensuals de la Junta central, i comenta la necessitat que els socis majors de setze anys ho siguin també de l'Ateneu. La SEAS és una de les seccions que té menys socis afiliats a l'entitat mare, fet motivat en el principi per la joventut dels seus components, i pel fet que per reglament intern no estan obligats a fer-se socis de l'Ateneu fins a l'edat de divuit anys, encara que tampoc no se'n fan un cop complets... També, en la crisi dels anys 1977-1979, la Junta de l'Ateneu féu els ulls grossos per no demanar que tots els socis ho fossin també de l'Ateneu, situació que va permetre a la SEAS d'aquells anys aguantar econòmicament. Es demana al nou president entrant, Jordi Farràs, que intenti resoldre el que durant deu anys ningú no ha aconseguit fer¹⁷.

L'acta de l'assemblea del febrer de 1990 reflecteix i denuncia el mal ambient que es detecta a la cafeteria de l'Ateneu, a resultes, diu, del tancament del bar La Raconada, que ha comportat l'arribada de molta gent nova procedent de l'anterior amb males maneres i que provoca escàndols i soroll, amb el consentiment del responsable del cafè, i es fa ressò especialment de la presència de menors a les partides de cartes amb diners, i del fet de vendre'ls begudes alcohòliques.

Col·locació del pessebre de l'any 1994 a la Tossa Plana de Lles (Cerdanya). Algunes de les persones que es veuen en aquesta fotografia, d'esquerra a dreta i de dalt a baix, són: Albert Macià, Jordi de la Riva, Higini Hernández, Núria Mitjans, Agustí Revilla, Conxita Cañas, Felip Linares, Jordi Gironès, Joan Castaño, Joan Gómez, Arnau Macià, Bernat Macià, Francesc Obiols, Isaias Bravo, Joan Gironès i Elisa Linares.

En l'assemblea del 20 d'abril de 1991 es comenta que l'Ateneu està en obres i la Junta general de l'esmentada entitat proposa cedir a la SEAS l'espai corresponent a l'antic magatzem del cafè, situat al semisoterrani, amb la condició que aquesta li cedeixi la part de la planta baixa corresponent a la secretaria i la biblioteca, tot i mantenir, però, l'entrada del local social pel mateix indret. S'acorda que Ferran Obiols i Joan Campreciós estudiaran la proposta de nova distribució. Així, a principis de juliol Ferran Obiols presenta un estudi de remodelació del local, d'acord amb les directrius de la SEAS i de l'Ateneu. Es presentarà a la Junta central, juntament amb un estudi econòmic per a la seva aprovació.

Aquest any la SEAS ha posat al dia el reglament intern com a secció que és de l'Ateneu, un reglament que no havia estat tocat des de la refundació de la segona època de la Secció, i que descriu les relacions amb la Junta central de l'Ateneu, alhora que fa esment que amb aquest règim intern quedaran coberts de responsabilitat civil tots els monitors del nostre centre, i demana que les altres seccions segueixin l'exemple¹⁸.

La participació de la SEAS dins els actes de la Setmana de l'Ateneu de l'any 1992 consistí en la projecció d'un audiovisual de Carles Vallès, que finalment va comptar amb vint-i-cinc espectadors.

El rocòdrom (1): una il·lusió

Seguint les instruccions de la darrera assemblea de socis, la Junta féu gestions per a construir un rocòdrom a la paret posterior de l'edifici de l'Ateneu, al Pati del Roure. El projecte comptà des d'un principi amb el suport d'un grup entusiasta de socis que fins i tot aportaren de la seva butxaca la quantitat aproximada de cent mil pessetes, comptaven també amb l'assessorament directe del conegut alpinista Carles Vallès i d'un xicot mallorquí amic seu que va fer-ne el pressupost; hi havia també el vistiplau de l'Ajuntament i, evidentment, de l'Ateneu, els quals havien donat paraula d'aportar, a més, alguna ajuda econòmica, com també alguna empresa santjustenca es va manifestar en el mateix sentit. En el pressupost de l'exercici 1993–1994 es va incloure una partida de dues-centes cinquanta mil pessetes per al rocòdrom, tot i fer constar en l'acta que no era definitiva, car no es podia garantir aconseguir la resta de diners per a assolir el total del cost, que ja aleshores havia augmentat fins a les sis-centes mil pessetes (el doble del previst inicialment).

Per un cop, però, no seran els diners els que coartaran la iniciativa, sinó que, segons sembla, el problema es plantejà a l'hora d'assumir la responsabilitat que es derivaria de l'ús de la instal·lació. Es demanà a un grup de socis que s'encarregués de redactar un reglament de règim intern específic per a l'ús del rocòdrom i que el presentés a la propera assemblea, que coincidiria amb el canvi de Junta.

Diversos

El mes de març de 1989 s'augmenten les quotes: adults, 900 ptes.; infantils i juvenils, 600 ptes. L'any següent, 1990, després de diverses reunions amb la Junta central de l'Ateneu, s'acorda unificar els rebuts dels socis de la Secció que també ho siguin de l'Ateneu: adults, 1.000 ptes.; infantils i juvenils, 800 ptes. Es crea la quota exclusiva per als no socis de l'Ateneu: 3.000 ptes., i també la quota familiar, que inclou el matrimoni i tots els fills menors de divuit anys: 6.000 ptes. Els infantils (fins a tretze anys), si un dels pares és soci de l'Ateneu, no pagaran quota. S'aprova també gravar els rebuts no domiciliats al banc, amb un 15% sobre la quota.

*Rocòdrom desmuntable
instal·lat per la SEAS al
costat de l'edifici de
l'Ajuntament durant la
festa de Sant Just al
Carrer de l'any 1995.*

En l'assemblea del 17 de febrer de 1990, el grup d'esquí «Flic-Flac» demana integrar-se a la SEAS, però s'explica que aquest grup està enfocat com a empresa d'activitats amb ànim de lucre, motiu pel qual es decideix desestimar la proposta d'ingrés. En la mateixa assemblea es comenta que pràcticament no es lloga el material i es proposa que a partir d'ara no se'n cobri el lloguer als socis de la Secció, únicament es demanarà que es dipositi una quantitat en concepte de fiança.

Aleshores el local de la SEAS està en obres i Jordi Farràs ens explica en el butlletí del gener-febrer de 1991 el seu estat actual i el fet que ja fa set mesos que duren per raó de la remodelació de l'Ateneu, i comenta la previsió d'una segona fase, en la qual s'ampliarà i modificarà la distribució del local social.

L'any 1991 Francesc Garrigós, després de molts entrebancs i manca de suport, finalitzà en solitari l'itinerari de catorze etapes que uneix el nostre poble amb el mític cim del Canigó, repte personal que havia iniciat l'any 1970 amb Ricard García, de la UEC de Cornellà, i per al qual durant els anys posteriors no va aconseguir engrescar més gent¹⁹.

En l'assemblea del 20 d'abril de 1991 la Junta proposa la gratuïtat de les quotes per als socis majors de seixanta-cinc anys, però finalment per majoria s'aprova que els sigui deduït un 50% de la quota vigent, i en l'assemblea del 2 de novembre de 1993 novament es planteja la qüestió dels socis majors de setze anys que no volen ser-ho de l'Ateneu. Es parla de la possibilitat que puguin seguir formant part de la SEAS com a «socis protectors» sense veu ni vot en les assemblees. La qüestió, però, quedarà penjada i finalment no s'arribarà a cap acord. Nou augment de les quotes (aproximadament un 10%): majors, socis de l'Ateneu, 1.100 ptes.; no socis, 3.300 ptes.; infantils i juvenils, 900 ptes. Un any després les quotes de 1994 passen a ser: socis SEAS-Ateneu, 1.300 ptes. anuals; socis SEAS protectors, 4.000 ptes.; juvenils i infantils, 1.300 ptes. Els socis jubilats abonaran el 50% de la quota que els correspongui. De la quota dels socis protectors, se'n lliurarà el 50% a la tresoreria de la Junta central de l'Ateneu.

El nombre de socis a 31 de desembre de 1991 és el següent: 7 d'honorífics, 212 d'adults, 34 de juvenils i 35 d'infantils. Total: 288 persones associades. L'any següent es produeix una notable davallada i la Secció queda amb 269 associats, minva que encara s'accentuarà més quan a mitjan 1994 es torna a fer balanç: 6 d'honorífics, 201 d'adults, 27 de juvenils i 17 d'infantils (14 altes: tretze socis adults i un d'infantil; i 32 baixes: un d'honorífic (per defunció), 14 d'adults, 14 de juvenils i 3 d'infantils).

És de notar l'espectacular increment de què és objecte el pressupost de la Secció durant aquest període. El pressupost per a l'any 1989 preveia la quantitat de 668.929 ptes., l'any 1992 la xifra ja és d'1.982.295 ptes., i per a l'exercici 1993/1994 ja hem arribat a la xifra de 2.948.458 ptes., si bé és veritat que aquest inclou una partida de 250.000 pessetes per al rocòdrom, encara que a la mateixa acta es fa constar que no és definitiva, car no es pot garantir aconseguir la resta de diners per a cobrir el total del cost. L'any 1994 ja arribem a 2.972.868 ptes., és a dir, que ha augmentat quatre vegades i escaig el pressupost de l'any 1989.

La presidència de Maria Teresa Cots Pau (1994-1995)

Consideracions generals, la societat del moment

Durant el mes de setembre de 1995 l'Estat francès realitza proves nuclears a l'atol de Mururoa, fet que desencadena protestes arreu del món. El mes se-

D'esquerra a dreta: Pere Pascual, Jordi de la Riva i Joan Gómez al cim del Bernina (Alps suïsses) l'any 1995.

güent, el nostre consoci Agustí Revilla suggereix que la SEAS s'adhereixi a la protesta que l'Ajuntament de Sant Just va fer en contra de les proves nuclears a l'oceà Pacífic.

En les eleccions al Parlament de Catalunya celebrades l'any 1995 Jordi Pujol sortirà novament guanyador i iniciarà així la seva cinquena, i al maig del mateix any a Sant Just se celebren eleccions municipals, que tornen a donar l'alcaldia a Ramon López Lozano, amb la mateixa coalició del PSC, Iniciativa i ERC.

El dia 19 de febrer de 1995 se celebrà l'Aplec de Sant Just Desvern a Collserola. La SEAS s'adhereix a la iniciativa de l'Ajuntament i participa amb altres entitats del poble en la reforestació d'una zona de Sant Pere Màrtir.

L'acta de la reunió de Junta de la SEAS del dia 30 d'octubre de 1995 reflecteix les dificultats financeres que té l'Ateneu, bàsicament pel deute acumulat dels llogaters del cafè que no paguen les mensualitats acordades en contracte.

SEAS

Junta Directiva

A partir de l'assemblea del dia 26 de novembre de 1994, la nova Junta queda constituïda pels següents socis: Maria Teresa Cots (trenta-nou anys) com a presidenta; Agustí Revilla (quaranta-un), secretari; Ferran Camarasa, tresorer; Jordi de la Riva (quaranta-un), alta muntanya; Daniel Cardona (quaranta-cinc), butlletí; Jordi Gironès (quaranta-sis), cicle de conferències; Pere Aceitón (trenta-nou), biblioteca; Marcel·lí Camats (quaranta-set), material; Montserrat Obiols (vint-i-cinc) i Marta Farràs (vint-i-un), infantils i juvenils; i sense vocalia específica, Higini Hernández (quaranta-cinc), Joaquim Pahissa (trenta-sis), Maria Concepció Pijuan (trenta-tres), Elisabet Charlotte Bart (seixanta-un) i Josep Maria Gelabert (trenta-tres).

Activitats

L'any 1994 el pessebre de la Secció es col·loca a la Tossa Plana de Lles (Cerdanya). L'any següent Jordi de la Riva comunica que la secció d'alta muntanya té pensat posar el pessebre el diumenge 17 de desembre al Gra de Fajol; finalment, però, el pessebre l'acabaran posant a les Agudes del Montseny (Vallès Oriental).

La XXI Marxa de Regularitat se celebra el 21 de maig de 1995 a les Garrotxes (Baix Empordà), des del coll de la Ganga a Sant Cebrià dels Alls, puig d'Arques i dolmen de la cova d'en Daina. Organitzada novament per Albert Cortès, Rafael Malaret i Pere Orriols, comptà amb la participació de 22 equips, i foren guanyadors Joan Gómez i Felip Linares.

La Sortida de Veterans de 1995 té lloc els dies 1 i 2 de juliol, i 36 persones puguen al cim del Comapedrosa (Andorra) des del refugi de l'Estany de les Truites.

Durant la primavera i l'estiu de l'any 1995 els membres de la secció d'alta muntanya realitzen vuit ascensions, entre les quals destaca la del pic Bernina (4.049 m), als Alps italians, durant el mes d'agost.

La Junta de la SEAS encarrega a Concepció Pijuan i a Jordi de la Riva l'organització d'unes sortides per a promoure l'esquí de fons dins la SEAS. Onze socis assisteixen a una primera sortida a l'estació de Lles de Cerdanya. Finalment, durant aquest any 1995 s'han fet quatre sortides oficials d'aquesta disciplina d'esquí.

Teresa Cots (al centre i a primer terme) amb un grup de socis al cim de les Agudes l'any 1998.

El mes de desembre, Joan Fernández Soler i Joaquim Carbonell Calders presenten per escrit a la Junta una proposta de fer un equip de voluntaris per a restaurar els senyals del camí a Santa Creu d'Olorda i la malmesa rosa dels vents del cim del turó de la Peña del Moro. La proposta és acceptada i Jordi Gironès serà l'encarregat de comunicar-ho als socis.

Cicles temàtics

A la tardor de 1994 s'inicià el cicle «Història de l'agricultura a Catalunya», coordinat per Emili Giralt, amb un total de vuit conferències a càrrec d'Àngels Petit, Joan Ferran Cabestany, Josep Remesal, Eva Serra, Montserrat Duran, Emili Giralt, Josep Pujol i Francesc Reguant, amb una assistència mitjana de quaranta persones, i deu sortides de camp amb una mitjana de quaranta excursionistes per sortida. A la tardor de l'any següent començà el nou curs, que, dirigit aquest cop per Maria Rieradevall, versà sobre els «Animals de mala fama», en què la mitjana de participants en les excursions s'enfilà a 51.

L'any 1995 el preu de les sortides en autocar es modifica, de tal manera que s'incrementa en cent pessetes el preu del qui no és soci, i es rebaixa en la mateixa quantitat el preu del soci. Així, ara el soci pagarà 1.200 ptes. (abans 1.300), mentre que els qui no són socis ara pagaran 1.700 ptes., en comptes de les 1.600 que pagaven fins ara.

Secció infantil i juvenil Els Kets²⁰

La secció compta amb uns vint-i-cinc nens, d'edats compreses entre cinc i tretze anys, i deu monitors amb edats entre divuit i vint-i-cinc anys. Es reuneixen cada dissabte de quatre a set de la tarda i organitzen tallers, als quals assisteix una mitjana d'entre deu i quinze nens; a les excursions, però, la xifra davalla a cinc o sis.

Jordi Farràs Fisas, Oriol Farràs Fisas i Ferran Obiols Acebron, monitors de la secció infantil fan un curs de Monitoratge d'Excursionisme al Club Muntanyenc de l'Hospitalet i obtenen el carnet d'Aspirant a Tècnic d'Esport. El curs és organitzat per la Federació i gratuït; la SEAS, però, abona la quantitat de 21.000 ptes. (7.000 per monitor) en concepte d'estades i material, més 12.000 ptes. (4.000 per monitor) en concepte de desplaçaments.

A finals d'octubre apareix en el llibre d'actes la referència als Kets, que és el nom amb el qual s'autodenominen els membres de la secció. El nom sorgeix arran del suggeriment d'un dels membres del grup que apunta que *kets* és el mot amb què es coneix popularment a Lleida un tipus de sabatilles esportives; tot i així, com a fet diferenciador ells l'escriuen amb la K al revés. Actualment són vuit monitors i catorze nens i nenes. Es manté la tònica d'elevada assistència a les activitats realitzades al local, però que minva molt a les excursions.

Els Kets encarreguen la confecció d'unes samarretes amb els logotips de la SEAS i dels Kets, així com un segell propi. El mes de desembre de 1995 des de la Junta de la SEAS es felicita el grup per la neteja que han realitzat al nostre local social.

Malauradament, la història es repeteix: els infantils que havien estat habituals en les activitats del seu grup, quan arriben a catorze-setze anys abandonen la secció. Els germans Farràs ens comenten el desengany que van patir quan organitzaren un campament juvenil a Núria per al mes de juliol de 1995, i finalment, després de moltes expectatives de participació, només s'hi va inscriure un xicot, Xavier Maliur, amb el qual, però, van acabar fent l'estada. El grup dels Kets, format amb la voluntat d'aconseguir arrencar l'activitat juvenil, defi-

nitivament no tindrà èxit en mancar la continuïtat dels infantils cap a la secció juvenil. Alguns d'ells encara seguirien a la SEAS uns anys més, coincidint amb el grup d'alta muntanya Elefant Blanc, amb els quals hi hagué la intenció des de la Junta del moment d'integrar-los, però no fou possible per la divergència d'objectius, o més ben dit, de discrepància en la filosofia excursionista dels dos col·lectius, i finalment s'ajuntarien amb els companys Joan Gironès, Pere Pascual, Joan Portes, Jordi de la Riva i Joan Urpinell, participants habituals de les sortides d'alta muntanya.

Excursions matinals

En l'assemblea del mes de febrer de l'any 1995 es presenta, i es constitueix formalment, la nova secció de sortides matinals, inicialment formada per Jordi Farràs, Joan Fernández i Josep Maria Rius. La idea consisteix a fer excursions per

Fotografia feta l'any 1993 a la platja de Blanes durant una excursió de la secció infantil. D'esquerra a dreta i de dalt a baix: Genís Campreciós, Xavier Roldán, Jordi Garrigós, Joan Gironès, Marina Pujadas, Joan Castaño, Joan Pujadas, Blanca Calvo, Marta Rabat, Núria Gironès, Anna Gironès i Laura Font.

paratges relativament propers i amb l'objectiu d'assolir algun indret interessant, bé sigui una edificació –santuari, ermita, castell, etc.– o bé alguna formació natural destacable –cova, gorgues, roques singulars, etc.–, a partir d'una aproximació amb vehicles particulars i amb una durada de tres a quatre hores com a màxim de caminar, de tal manera que es pugui tornar el mateix diumenge a dinar a casa. Els requisits habituals són: llevar-se d'hora, dur esmorzar, cantimplora i càmera fotogràfica. La primera sortida serà als pantans de Collserola, en què es visiten el de can Borrell i el de Vallvidrera. Pocs mesos després hom proposa dedicar alguna de les matinals a fer una sortida cultural adreçada a visitar museus, edificis singulars, exposicions, etc., també amb la idea d'atraure persones vinculades amb els excursionistes, però no avesades habitualment a fer caminades. Joaquim Carbonell serà durant força temps l'encarregat de preparar aquest tipus de sortides. Gràcies a la constància de persones com Josep Maria Rius, aquesta iniciativa de les excursions matinals ha perdurat fins avui dia, amb una mitjana anual de vint participants per sortida pràcticament des del primer any.

El rocòdrom (2): una il·lusió i un motiu de conflicte

Francesc Homedes, Pere Pascual, Joan Gómez i Jordi de la Riva s'ofereixen com a responsables per a tirar endavant la instal·lació del rocòdrom, i redactar un reglament per a gestionar-ne l'ús. Després d'un any de moltes discussions sobre reglament, homologació, assegurances, convenis, etc., la majoria de membres de la nova Junta no veu clar el tema del rocòdrom, especialment pel que fa a les responsabilitats, de tal manera que ja no en voldrà parlar més, fet que genera un conflicte amb l'anterior president, que veia com es desfeien les il·lusions i l'esforç realitzat per un grup de socis. Com a pal·liatiu, el mes d'octubre es concreta la possibilitat de llogar el rocòdrom portàtil propietat de la Vegueria del Baix Llobregat per al diumenge 29 del mateix mes, dia del «Sant Just al carrer». La iniciativa, tot i reconèixer després que havia comportat una feïnada ingent (transport, muntatge i desmuntatge), va ser recompensada per la gran aflluència de nens i nenes que s'hi van poder enflar.

Dimissió de Teresa Cots com a presidenta de la SEAS

L'acta del dia 2 de maig de 1995 reflecteix el descontentament de la Junta amb el soci Jordi Farràs per l'organització, per part d'aquest darrer, d'unes ex-

Els Kets al cim del Puigmal l'any 1997. D'esquerra a dreta: Jordi Farràs Fisas, Marc (darrere), Ferran Obiols Acebrón, Marta Farràs Fisas, Oriol Farràs Fisas i David Fàbregues-Boixar.

cursions matinals sense haver-ho comunicat prèviament a la Junta de la SEAS. La Junta li recrimina que algunes de les excursions coincideixin amb altres de la SEAS ja programades amb anterioritat.

En la reunió del dia 13 de maig, davant d'alguns membres de la Junta de la SEAS i d'Alfons Ortí, president de l'Ateneu, Teresa Cots comunica la seva dimissió del càrrec de presidenta de la SEAS. Són diversos els fets que motiven la seva decisió: la negació per part de l'Ateneu d'uns trofeus per als guanyadors de la Marxa de Regularitat, després d'haver-los ofert inicialment, al·legant que «us heu portat molt malament amb l'assumpte del rocòdrom»²¹; en segon lloc, i relacionat amb la disconformitat expressada anteriorment amb l'actuació de Jordi Farràs, Teresa Cots creu que la Junta de l'Ateneu fa costat a aquest, ja que ha publicat a l'agenda d'activitats de *La Vall de Verç* el programa de sortides matinals, sense el consentiment de la Junta de la SEAS; recrimina també a l'Ateneu la no inclusió dins el seu programa de la Setmana de l'Ateneu d'algunes de les activitats de la Secció Excursionista; en tercer lloc

exposa la desvinculació dels monitors de la secció infantil respecte a la Junta, que no assisteixen a les reunions de Junta, tot i haver-hi estat convidats, i que no han comunicat les diverses activitats que han portat a terme, com la posada d'un estand a can Ginestar per la Diada de Sant Jordi, un altre estand a Fíradesvern, la festa infantil dins la Setmana de l'Ateneu, i altres activitats que figuren en l'agenda publicada per l'Ajuntament, on consta el telèfon particular d'alguns monitors de la secció infantil. Tot sense que la Junta de la SEAS n'hagi tingut constància prèvia, tot i tractar-se d'una secció de la mateixa entitat.

Els membres de Junta assistents a la reunió se solidaritzen amb la presidenta, Teresa Cots, i dimiteixen alhora. Acorden, però, convocar una assemblea

Any 1984. Fotografia d'un grup de sòcies i socis a la porta de l'Ateneu amb motiu del cinquantè aniversari de la SEAS. D'esquerra a dreta: Eulàlia Nuet, Jaume Campreciós, Just Amigó, Marcel·lí Camats, Joan Campreciós, Josep Nuet, Jordi Cortès, Pere Pascual, Montserrat Sala, Francesc Castillo, Josep Lluís Gil, Marta Arañó, Francesc Garrigós, Isaias Bravo, Sebastià Farràs, Magí Campreciós, Jordi Massagué, Carme Ylla, Albert Cortès, Teresa Reverter, Josep Gil, Francesc Turón, Anna Bertran, Joaquim Carbonell, Marc Carbonell, Roger Pascual i Joan González.

general extraordinària per al proper juny, on comunicaran oficialment la seva dimissió als socis i sòcies.

En l'assemblea extraordinària del 10 de juny de 1995, Teresa Cots reitera davant la nombrosa concurrència els diversos punts que han motivat la seva resolució, afegint-hi aquesta vegada el sentiment de no haver estat ben rebuda per la Junta de l'Ateneu, i afirma textualment que «s'ha sentit escridassada, humiliada potser per ser una dona». El president de l'Ateneu, Alfons Ortí, explica que en cap acta de l'Ateneu no consta que s'hagi parlat malament de cap membre de la SEAS, i reconeix que potser sí que va haver-hi algun excés verbal quan es tractava del tema del rocòdrom. Jordi Farràs assegura que en cap moment no ha volgut boicotejar la Junta i demana disculpes per la tramesa de la carta sobre les excursions matinals sense coneixement de la Junta²².

Després de les intervencions conciliadores de Joaquim Carbonell, Marcel·lí Camats i Daniel Cardona, entre altres, totes encaminades a cercar la bona entesa i donar un vot de confiança a la presidenta i a la Junta, Teresa Cots es reafirma en la seva decisió de dimitir, i demana si hi ha entre els assistents alguna persona que es vulgui fer càrrec de la presidència. Com que no surt cap voluntari, la Junta acorda, segons el Reglament de Règim Intern, continuar provisionalment fins a la propera assemblea.

El dissabte 16 de setembre, durant el sopar de començament de curs, Jordi Farràs i Ferran Obiols reben un obsequi en reconeixement per la seva tasca durant força anys com a president i secretari de la SEAS, respectivament; i seguidament ambdós adrecen unes paraules de suport a la Junta actual.

Diversos

A l'assemblea del 26 de novembre de 1994, s'acorda que la quota a pagar l'any vinent (1996) pels socis de la SEAS que alhora ho siguin de l'Ateneu serà de 1.300 ptes. anuals, els socis protectors de la SEAS en pagaran 4.000, i els juvenils i infantils, 1.300. Els socis jubilats abonaran el 50% de la quota que els correspongui; a més s'acorda lliurar el 50% de la quota dels socis protectors a la tresoreria de la Junta central de l'Ateneu.

A final de 1995 la SEAS compta amb 259 socis, 46 dels quals són infantils. Durant aquest any hi ha hagut 19 altes i 11 baixes.

FRANCESC RIERA PRENAFETA

Notes

* Membres de la SEAS que formaren part de l'equip que va fer possible aquest llibre: Daniel Cardona, David Guasch, Jordi Pérez, Antoni Malaret Amigó, Josep Nuet, Juli Ochoa, Francesc Riera, Joaquim Carbonell, Jordi Cardona Gelabert, Joan Gironès Sabaté, Núria Rajadell, Carles Benítez, Fulgenci Baños, Ferran Mascarell, Miquel Reverter, Elisa Duque, Eulàlia Nuet, Anna Bertran, Francesc Fàbregas, Sebastià Farràs i Immaculada Malaret.

1. La gran quantitat i qualitat dels conferencians, així com el detall de sortides de cada cicle, queden recollits en la publicació *Conferències i excursions 1975-2000*, editada l'any 2000 per la SEAS.
2. Carta de Jordi Farràs com a president de la SEAS adreçada al Comitè Català d'Espeleologia, dependent de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, comunicant la represa d'activitats del GERP. Va acompanyada d'una relació nominal de membres. Data: 26 d'octubre de 1977. Document gentilesca de Josep M. Miñarro.
3. Carta de Fernando Macete com a president del GELADE, datada el 12 de febrer de 1977 i adreçada al Comitè Catalano-Balear d'Espeleologia. Document gentilesca de Josep M. Miñarro.
4. Informació facilitada per Albert Cortès, Juli Ochoa, Dolors Cardona i Marcel·lí Camats. Algunes de les persones que formaren part d'aquest grup van ser Pere Aceitón, Rosa Barba, Isaias Bravo, Marcel·lí Camats, Joan Campreciós, Daniel Cardona, Dolors Cardona, Albert Cortès, Montserrat Farràs, Francesc Garrigós, Joan Garrofer, Maria Marzo, Juli Ochoa, Josep Poll, Teresa Reverter i Jordi de la Riva. Els que encara són socis actualment (any 2008) del Club Esquí Solsona són Pere Aceitón, Marcel·lí Camats, Dolors Cardona, Albert Cortès i Anna Simó.
5. Jordi DE LA RIVA: «Escarrilla, mon amour», butlletí núm. 162, de maig-juny de 1989.
6. Aquest grup està format bàsicament per Isaias Bravo, Joan Campreciós, Felip Linares, Teresa Reverter i Jordi de la Riva. Més endavant s'hi afegirà també Jaume Llanes.
7. Josep Nuet Badia, naturalista i botànic de renom, autor de més d'una vintena de llibres, i escriptor habitual d'articles sobre excursionisme, flora i vegetació del nostre país. S'incorporà a la nostra Secció l'any 1977, quan Daniel Cardona li va demanar de col·laborar en l'elaboració de l'Itinerari de Natura del Torrent de les Fatjones. Aquesta col·laboració continuà posteriorment amb la seva presència en multitud d'excursions, xerrades monogràfiques i assessorament en aspectes puntuals com el disseny del mateix butlletí. Som molts els qui caminant amb ell hem après a apreciar diferents aspectes del paisatge, des d'una determinada flor fins als diversos tipus d'estatges vegetals de les nostres muntanyes, que d'altra manera ens haurien passat desapercebuts.
8. *La Vall de Verç*, núm. 24, març de 1981.
9. Aquest mateix any 1981, els ingressos obtinguts per l'autofinançament de l'Itinerari de la Natura, pugen a 55.544 pessetes.
10. *La Vall de Verç*, núm. 60, juny de 1984, pàg. 23, article «La SEAS aclareix».
11. Daniel CARDONA: «Resum d'una Assemblea Ordinària amb molt de joc», butlletí núm. 137, març-abril de 1985.
12. Manuel FONTOVA: «Cap a l'Olimp», butlletí núm. 134, setembre-octubre de 1984.
13. Rosa SERRA: «Viatge a Kenya i Tanzània», butlletí núm. 142, gener-febrer de 1986.
14. Isaias BRAVO: «Viatge per l'Atlas», butlletí núm. 145, juliol-agost de 1986.
15. Juli OCHOA: «Els Virunga: selves i volcans», butlletí núm. 148, gener-febrer de 1987.
16. Daniel CARDONA: «30 anys de l'itinerari de la natura Torrent de la Font del Rector - les Fatjones». Article inèdit en què s'explica el perquè de l'itinerari, com es va organitzar i una casuística sobre el nombre i procedència de les escoles i institucions que van passar per l'itinerari santjustenc.

17. Butlletí núm. 165, novembre-desembre de 1989. Informació de la Secció.
18. Butlletí núm. 174, maig-juny 1991. Informació de la Secció.
19. Francesc GARRIGÓS: «El Canigó, una fita llunyana?», butlletí núm. 177 de novembre-desembre de 1991, i editorial de Daniel Cardona.
20. Informació facilitada per Jordi Farràs Fisas, Marta Farràs Fisas i Oriol Farràs Fisas.
21. Acta de Junta de la SEAS del 13 de maig de 1995.
22. Acta de l'assemblea de la SEAS del 10 de juny de 1995.